

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΑ΄

Συνδρομή ἑτησια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. Ἐκαστ. ἔτος καὶ εἶνε ἑτησιαί. — Γραφεῖον Δικτῶ. Ὁδὸς Σταδίου 82.

25 Μαΐου 1886

Ο ΝΑΥΑΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΝΘΙΑΣ

(Μυθιστόρημα Ἰουλίου Βέρν καὶ Ἀνδρέου Λωρῆ)

[Μετάφρ. Α. Π. Κουρτίδου.]

ΙΑ΄.

Ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ τῆς «Βέγας...»

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1878 ὁ Ἔρικ εἰσῆλθεν εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔτος καὶ ὑπέστη τὰς πρώτας ἐνιαυσίους ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἐξετάσεις. Τότε πάντες οἱ ἐν Σουηδίᾳ ὡς καὶ οἱ καθ' ὅλον τὸν κόσμον ἐπιστήμονες τὴν προσοχὴν εἶχον ἐστραμμένην εἰς τὴν μεγάλην ἀρκτικήν ἀποστολὴν τοῦ θαλασσοπόρου Νόρδενσκιολδ, ὅστις ἀφ' οὗ παρεσκευάσθη δεόντως διὰ πολλῶν πλοῶν εἰς τὰς πολικὰς χώρας, ἀφ' οὗ ἐμελέτησε κατὰ βάθος τὸ πρόβλημα, ἐπεχειρεῖ ἀπαξ ἔτι τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ βορειοανατολικοῦ πόρου ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἰς τὸν Εἰρηνικόν, ἣν ματαίως εἶχον ἀποπειραθῆ ἀπὸ τριῶν αἰώνων, πάντα τὰ ναυτικὰ ἔθνη.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἀποστολῆς ταύτης εἶχε χαραχθῆ ὁ Σουηδὸς θαλασσοπόρος ἐν σοφῷ ὑπομνήματι, ἐν ᾧ ἐξετίθη τοὺς λόγους δι' οὓς θεώρει διαβατὸν ἐν θέρει τὸν βορειοανατολικὸν πόρον καὶ τὰ μέσα δι' ὧν ἤλπιζε νὰ πραγματοποιῆ τὸν γεωγραφικὸν τοῦτον πόθον· διὰ τῆς ἐλευθεριότητος δὲ δύο Σκανδιναυῶν ἐφοπλιστῶν καὶ τῆς ἀρωγῆς τῆς κυβερνήσεως ἠδυνήθη νὰ ὀργανώσῃ τὴν ἀποστολὴν ὡς οἷόν τε ἐντελέστατα.

Τὴν 21 Ἰουλίου τοῦ 1878 ὁ Νόρδενσκιολδ εἶχεν ἀποπλεύσῃ ἐκ Τρομσῆς, ἐπὶ τῆς Βέγας ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν διάβασιν τοῦ Βερίγγειου πορθμοῦ παραπλέον τὰς βορείας ἀκτὰς τῆς Ῥωσίας καὶ τῆς Σιβηρίας. Κυβερνήτης τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ εἰσηγητοῦ τῆς ἀποστολῆς συνεπέβαινε ἐπιτελεῖον ὅλον βοτανικῶν, γεωλόγων, ἰατρῶν καὶ ἀστρονόμων, ἦτο ὁ ὑπαρχος Παλάνδερς, ἀξιωματικὸς τοῦ σουηδικοῦ ναυτικοῦ. Ἡ Βέγα εἰδικῶς ἐν Βρέμῃ ναυπηγηθεῖσα, κατὰ σχέδιον αὐτοῦ τοῦ Νόρδενσκιολδ, ἦτο ἐλικοφόρον ἀτμόπλοιον πεντακοσίων τόννων, οὗ ἡ μηχανὴ εἶχε δύναμιν ἐξήκοντα ἵππων. Τρία ἀνθρακοφόρα ἀτμόπλοια ἐμελλον ν' ἀκολουθήσωσιν αὐτῇ μέχρις ὀρισμένων καὶ διαδοχικῶν σημείων τῶν σι-

θηρικῶν ἀκτῶν. Περὶ πάντων εἶχε ληφθῆ πρόνοια διὰ διαιτῆ πλοῦν, ἀν ἐξηναγκάζοντο νὰ διαχειμάσωσι καθ' ὁδόν. Ἄλλ' ὁ Νόρδενσκιολδ δὲν ἀπέκρυπτε τὴν ἐλπίδα ἣν εἶχεν ὅτι θ' ἀφικνεῖτο πρὸ τοῦ φθινοπώρου εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν, τὴν ἐλπίδα δὲ ταύτην συνεμερίζετο καὶ ἅπασα ἡ Σουηδία.

Ἡ Βέγα ἀποπλεύσασα τοῦ βορειοτέρου λιμένος τῆς Νορβηγίας ἀφίκετο τῇ 29 Ἰουλίου εἰς Νέα Ζέμβλην, τὴν 1 Αὐγούστου εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Καρᾶ, τὴν 6 Αὐγούστου εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Γενιζεῖ. Τὴν 9 Αὐγούστου παρέκαμψε τὸ ἀκρωτήριον Τσελύνσκιν ἢ Βορειοανατολικόν, ἔσχον ἄκρον τῆς παλαιᾶς ἡπείρου, ὅπερ οὐδὲν πλοῖον εἶχε μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης διαβῆ. Τὴν ἐβδόμην Σεπτεμβρίου ἠγκυροβόλησεν ἐν τῷ στομίῳ τῆς Λένας καὶ ἀπεχωρίσθη τοῦ τρίτου ἀνθρακοφόρου πλοίου. Ἀπὸ τῆς δεκάτης ἔκτης Ὀκτωβρίου τηλεγράφημα παραδοθὲν εἰς Ἰρκούτσκινη ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀτμοπλοίου ἀνήγγειλεν ἀνὰ τὸν κόμον τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ πρώτου μέρους τῆς ἀποστολῆς.

Εὐνόητος εἶνε ἡ ἀνυπομονησία μεθ' ἧς οἱ πολυάριθμοι φίλοι τοῦ Σουηδοῦ θαλασσοπόρου ἀνεμνον λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ πλοῦ ἐκείνου. Αἱ πληροφορίες αὗται μόνον περὶ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου ἀφίκοντο, διότι ἀν' ἡλεκτρισμὸς διανῆ τὰ διαστήματα μεθ' οἷας καὶ ἡ σκέψις ταχύτητος, τὰ ταχυδρομεῖα τῆς Σιβηρίας δὲν ἀμιλλῶνται πρὸς τὸν τηλεγράφων. Αἱ ἐκ τῆς Βέγας ἐπιστολαὶ παρεδοθεῖσαι εἰς Ἰρκούτσκινη καθ' ὃν χρόνον καὶ τὸ τηλεγράφημα ἔφθασαν εἰς Στοκόλμην μετὰ ἕξ καὶ πλέον ἐβδομάδας. Ἄλλὰ τέλος ἔφθασαν, καὶ τὴν 5 Δεκεμβρίου μία τῶν μεγάλων σουηδικῶν ἐφημερίδων ἐδημοσίευσεν περὶ τοῦ πρώτου μέρους τῆς ἀποστολῆς ἀνταπόκρισιν γραφεῖσαν ὑπὸ νεαροῦ ἰατροῦ ἀκολούθου τῆς ἀποστολῆς.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ δικηγόρος Βρέδεζορδ γευματίζων ἀνεγίνωσκε μετ' ἄκρου ἐνδιαφέροντος τὰς ἐν τέσσαρσι στήλαις τῆς ἐφημερίδος λεπτομερεῖς πληροφορίας, ὅτε ῥίψας τὸ βλέμμα ἐπὶ παραγράφου τινὸς ἀνεσκήρτησεν. Ἀνέγνω αὐτὴν μετὰ προσοχῆς, ἀνέγνω αὐτὴν καὶ αὖθις· εἶτα δὲ βιαίως ἐγερθεὶς ἐδράξατο τῆς σισσύρας αὐτοῦ καὶ τοῦ

πίλου και ἐν σπουδῇ ἔδραμε πρὸς τὸν ἱατρὸν Σβαρνεγκρόναν.

— Ἀνεγνώσατε τὴν ἀνταπόκρισιν τῆς Βέγας; ἀνέκραξεν εἰσορμήσας ὡς θύελλα εἰς τὸ ἐστιατόριον ἐν ᾧ ὁ φίλος του ἐγευματίεζε μετὰ τῆς Κάζας.

— Τὴν ἤρχισα, ἀπήντησεν ὁ ἱατρός, ἀλλὰ σκοπεύω νὰ τὴν τελειώσω μετ' ὀλίγον καπνίζων τὴν πίπαν μου.

— Τότε λοιπὸν δὲν εἶδατε ἀκόμη, ἐξηκολούθησεν ὁ Βρέδεζορδ ἀσθμαίνων, δὲν εἶδατε τί περιέχει αὐτὴ ἡ ἀνταπόκρισις;

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ Σβαρνεγκρόνα ἀπαθίστατα.

— Λοιπὸν ἀκούσατε, ἀνέκραξεν ὁ Βρέδεζορδ πλησιάσας εἰς τὸ παράθυρον... Εἶνε τὸ ἡμερολόγιον ἐνὸς συναδέλφου σας... Ἀκούσατε.

«30 καὶ 31 Ἰουλίου. Εἰσερχόμεθα εἰς τὸν Ζουγόριον πορθμὸν καὶ ἀγκυροβολοῦμεν πρὸ σαμογετικῷ χωρίῳ καλουμένου Σαμπαρόβα. Ἀποβιβαζόμεθα εἰς τὴν ξηράν. Ἐξετάζομεν ἰθαγενεῖς πινας ὅπως ἐξακριβώσωμεν διὰ τῆς μεθόδου τοῦ Χόλμρεγκ τὸν βαθμὸν τῆς αἰσθήσεως τῶν χρωμάτων παρ' αὐτοῖς, εὐρίσκομεν δὲ τὴν αἴσθησιν ταύτην κανονικῶς ἀνεπτυγμένην... Ἠγοράσαμεν παρ' ἐνὸς Σαμογέτου ἀλιέως δύο ἐξαιρέτους ἀττακεῖς.

— Μὲ συγχωρεῖτε, ὑπέλαθε γελῶν ὁ ἱατρός, ἀλλὰ μήπως ἀστειεύσατε; Ὁμολογῶ ὅτι δὲν βλέπω κανὲν ἐνδιαφέρον εἰς τὰς πληροφορίας ταύτας.

— Ἄ! δὲν βλέπετε κανὲν ἐνδιαφέρον εἰς τὰς πληροφορίας ταύτας; ἀνέκραξεν ὁ Βρέδεζορδ θριαμβικῶς. Καλὰ λοιπὸν, περιμείνατε· θὰ ἰδῆτε.

«Ἠγόρασα παρ' ἐνὸς Σαμογέτου δύο ἐξαιρέτους ἀττακεῖς ἀγνώστου τέως εἶδους, οὓς ἐφύλαξα ὅπως ῥίψω εἰς τὸν κάδον τοῦ οἰνοπνεύματος, μετ' ὅλας τὰς διαμαρτυρήσεις τοῦ μαγείρου τοῦ πληρώματος. Ἐπεισόδιον· ὁ ἀλιεὺς οὗτος ἀπερχόμενος τοῦ πλοίου πίπτει εἰς τὴν θάλασσαν καθ' ἣν στιγμὴν ἡμεθα ἔτοιμοι ν' ἀπάρωμεν. Ἐξέλικομεν αὐτὸν τοῦ ὕδατος λιπόθυμον, ἀποσκληρυνθέντα ὑπὸ τοῦ ψύχους, καὶ πρὸς ἐπίμετρον τετραυματισμένον ἐπὶ κεφαλῆς. Μετακομίζομεν αὐτὸν ἀναίσθητον εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἐκδύομεν καὶ κατακλίνομεν, ἀλλ' ἐννοοῦμεν ἐν τέλει ὅτι ὁ Σαμογέτης οὗτος ἀλιεὺς εἶνε Εὐρωπαῖος. Ἐχει πυρρὰν τὴν κόμην, καὶ ἡ ρίς αὐτοῦ συνετρίβη ὑπὸ δυστυχήματος, ἐπὶ τοῦ στήθους δὲ κατὰ τὴν καρδιακὴν χώραν, φέρει ἐστιγμένως ἐντὸς θυρεοῦ τὰς λέξεις ταύτας: *Πατρικιος Ὁδόρογαν. Κυρθία*...»

Ὁ Σβαρνεγκρόνα ἐξέβαλε κραυγὴν ἐκπλήξεως.

— Περιμείνατε τὴν συνέχειαν, εἶπεν ὁ Βρέδεζορδ.

Καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ.

«Διὰ συντόνου προστριβῆς ἀναλαμβάνει τὰς

αἰσθήσεις του. Ἄλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸν ἀποβιβάσωμεν ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εἰς τὴν ξηράν, δι' ὃ κρατοῦμεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Πυρέσσει καὶ παραληρεῖ. Ὅλα τὰ πειράματά μας περὶ τῆς αἰσθήσεως τῶν χρωμάτων παρὰ τοῖς Σαμογέταις ἀπέληξαν οὕτω εἰς μηδέν.

«3 Αὐγούστου. Ὁ ἀλιεὺς τῆς Σαμπαρόβας συνῆλθεν ἐντελῶς. Ἐξεπλάγη εὐρεθεὶς ἐπὶ τῆς Βέγας καὶ πλέων πρὸς τὸ ἀκρωτήριο Τσελύνσκιν. Ἐπειδὴ δύναται νὰ μᾶς φανῇ χρήσιμος ὡς ὄμιλῶν τὴν σαμογετικὴν γλῶσσαν, ἐπέισαμεν αὐτὸν νὰ παραπλεύσῃ μετ' ἡμῶν τὰς ἀκτὰς τῆς Σιθηρίας. Λαλεῖ τὴν ἀγγλικὴν μετ' ὑπορρίνου τινὸς τόνου ὡς οἱ Ἀμερικανοί, διατείνεται ὅτι εἶνε Σκώτος, καὶ ὅτι καλεῖται Τζῶν Βόουλες. Λέγει δὲ προσέτι ὅτι ἦλθεν εἰς Νέαν Ζέμβλην μετὰ Ῥώσων ἀλιέων καὶ ὅτι ἐγκατέστη ἀπὸ δωδεκαετίας εἰς τὰ παράλια ταῦτα. Τὸ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἐστιγμένον ὄνομα εἶνε, δισχυρίζεται, τὸ ὄνομα παιδικοῦ τοῦ φίλου, ἀποθανόντος πρὸ πολλοῦ...»

— Ἀφεύκτως αὐτὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ζητοῦμεν! ἀνέκραξεν ὁ ἱατρός βαθέως συγκεκινημένος.

— Δὲν εἶσθε καὶ σεῖς τῆς γνώμης ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία; ἀπεκρίθη ὁ δικηγόρος. Τὸ ὄνομα, τὸ πλοῖον, τὰ χαρακτηριστικά, ὅλα συμφωνοῦν. Καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ ἐκλογή τοῦ ψευδωνύμου του—Τζῶν Βόουλες—καὶ αὐτὴ ἡ φροντίς τοῦ νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ὁ Πατρικιος Ὁδόρογαν ἀπέθανεν—εἶνε ἐπαρκέσταται ἀποδείξεις.

Ἀμφότεροι εἰσώπησαν, ἀναλογιζόμενοι τὰς ἐνδεχομένας συνετείας τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης.

— Πῶς νὰ ὑπάγωμεν νὰ τὸν ζητήσωμεν τόσον μακρὰν; εἶπε τέλος ὁ ἱατρός.

— Εἶνε δύσκολον, βέβαια, ἀπήντησεν ὁ Βρέδεζορδ. Ἄλλ' εἶνε ἤδη ἀρκετὸν νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ζῆ καὶ εἰς ποῖον μέρος τοῦ κόσμου εὐρίσκεται!.. Καὶ ἐκτὸς τούτου ἄς ἐλπίσωμεν καὶ εἰς τὸ ἀπροσδόκητον. Τίς οἶδε!.. πιθανὸν νὰ μείνῃ μέχρι τέλους ἐπὶ τῆς Βέγας καὶ νὰ μᾶς φέρῃ ὁ ἴδιος ἐδῶ εἰς τὴν Στοκόλμην τὰς ζητούμενας πληροφορίας. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἴσως εὐρωμεν κανὲν μέσον νὰ συνεννοηθῶμεν μαζί του. Τὰ εἰς Νέαν Ζέμβλην ταξίδια θὰ γίνωνται τώρα συχνότερα ἐνεκα τῆς ἀποστολῆς τοῦ Νόρδενσκιολδ. Ἐροπλισταὶ τινες σκέπτονται ἤδη νὰ στέλλουν κατ' ἔτος πλοῖα εἰς τὸ στόμιον τοῦ Γενίτζει.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἡ συζήτησις ἤτο ἀνεξάντλητος. Οἱ δύο φίλοι δὲν εἶχον παύσῃ λοιπὸν συζητοῦντες, ὅτε περὶ τὴν δευτέραν ὥραν ἀφίκετο ὁ Ἐρικ ἐξ Οὐψάλης. Καὶ οὗτος εἶχεν ἀναγνώσῃ τὴν σπουδαίαν εἰδήσιν καὶ ἦλθεν ἐσπευσμένως διὰ τοῦ σιδηροδρόμου οὐδὲ λεπτόν βραδύνας. Ἀλλὰ παραδόξως οὐχὶ χαρὰ ἄλλ' ἀνησυχία κατεῖχεν αὐτόν.

— Ειζεύρετε τί φοβοῦμαι τώρα ; εἶπεν εἰς τὸν ἱατρὸν καὶ εἰς τὸν Βρέδεζορδ. Φοβοῦμαι μήπως ἐπῆλθε κανὲν δυστύχημα εἰς τὴν Βέραν... Σκεφθῆτε ὅτι σήμερον ἔχομεν πέντε Δεκεμβρίου καὶ ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἀποστολῆς ἤλπιζον νὰ φθάσουν πρὸ τοῦ Ὀκτωβρίου εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν!... Ἄν ἡ ἄλπις αὕτη ἐπραγματοποιεῖται, τώρα θὰ τὸ εἰζεύρομεν, διότι ἡ Βέρα θὰ ἦτο πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, ἢ τοῦλάχιστον εἰς Πετροπαυλόσκαν, εἰς τὰς Ἀλλεουτίνας νήσους ἢ εἰς σταθμὸν τινα τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θὰ ἔστελλε πληροφορίας!.. Ἄλλ' αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ τηλεγραφήματα τὰ ὁποῖα μᾶς ἐστάλησαν διὰ μέσου Ἰρκούτσκις φέρουσιν ἡμερομηνίαν 7 Σεπτεμβρίου, τουτέστι τρεῖς ὀλοκλήρους μῆνας τώρα ἀγνοοῦμεν καθ' ὀλοκληρίαν τί ἀπέγινεν ἡ Βέρα, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι δὲν ἔφθασεν ἐγκαίρως εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν... ἐπομένως ὑπέστη καὶ αὕτη τὴν κοινὴν τύχην ὅλων τῶν ἀποστολῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τριῶν αἰώνων ἀνέλαβον ν' ἀνακαλύψωσι τὸν βορειοανατολικὸν πόρον!.. Αὐτὸ εἶνε τὸ θλιβερόν συμπέρασμα εἰς τὸ ὁποῖον ἐγὼ καταλήγω.

— Ἡ Βέρα ἴσως ἠναγκάσθη νὰ διαχειμᾶσθαι ἐντὸς τῶν πάγων, καθόσον μάλιστα ὁ Νόρδενσκιολδ προσῆδε καὶ τὴν πιθανότητα ταύτην, ἀντεῖπεν ὁ ἱατρός.

— Ἴσως, ἀλλ' ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶνε ἡ εὐνοϊκωτέρα ἐξ ὅσων δυνάμεθα νὰ κάμωμεν, καὶ πάλιν δὲ ἡ ταιαύτη διαχειμᾶσις συνεπάγεται τόσους κινδύνους ὥστε ἰσοδυναμεῖ σχεδὸν πρὸς ναυάγιον. Ὅπωςδήποτε ὅμως ἀναμφίβολον εἶνε ὅτι ἂν ἔχωμέν ποτε εἰδήσεις ἐκ τῆς Βέρας, δὲν θὰ τὰς ἔχωμεν πρὸ τοῦ προσεχοῦς θέρους.

— Διατί ;

— Διὰ τὸν λόγον ὅτι ἂν ἡ Βέρα δὲν ἐναυαγήσεν εἶναι τώρα ἀποκλεισμένη ἀπὸ τοὺς πάγους, καὶ δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ ἐξέλθῃ πρὸ τοῦ Ἰουνίου ἢ τοῦ Ἰουλίου, ὅσον εὐνοϊκὰ καὶ ἂν ἔλθουν τὰ πράγματα.

— Εἶν' ἀληθές, ἀπεκρίθη ὁ Βρέδεζορδ.

— Ποῖον συμπέρασμα ἐξάγεις ἐξ ὅλων τούτων ; ἠρώτησεν ὁ ἱατρὸς ἀνησυχήσας ἐπὶ τῷ τρομῷ, δεῖ τόνω ὃν εἶχε λάβῃ ἢ φωνὴ τοῦ Ἐρικ.

— Τὸ συμπέρασμα μου εἶνε ὅτι δὲν εἰμφορῶ νὰ περιμένω τόσον πολὺ, εὐρισκόμενος εἰς ἀμφιβολίαν περὶ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἔχει δι' ἐμὲ τόσην σπουδαιότητα!...

— Τί εἰμφορεῖς νὰ κάμῃς ; Πρέπει νὰ ὑποκύπτωμεν εἰς τὸ ἀναπόδραστον!...

— Ἐκτὸς ἂν τὸ ἀναπόδραστον τοῦτο δὲν εἶνε πραγματικὸν ἀλλὰ κατ' ἐπιφάνειαν μόνον! ἀπεκρίθη ὁ Ἐρικ. Αἱ ἐπιστολαὶ ἤλθον ἀπὸ τὰς ἀρκτικὰς θαλάσσας διὰ τῆς Ἰρκούτσκις. Ἐγὼ τάχα διατί νὰ μὴν ὑπάγω διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ; Θὰ παραπλεύσω τὰς ἀκτὰς τῆς Σιβηρίας!.. Θὰ προσπαθῆσω νὰ λάβω πληροφορίας παρὰ

τῶν ἰθαγενῶν, ἂν ἤκουσαν νὰ γίνεται λόγος περὶ πλοίου τινὸς ναυαγήσαντος ἢ ἀποκλεισθέντος ὑπὸ τῶν πάγων! Ἴσως κατορθώσω ν' ἀνεύρω τὸν Νόρδενσκιολδ... καὶ τὸν Πατρικίον Ὀδόνογαν! Τὸ πρᾶγμα ἔχει σπουδαιότητα δι' ἐμέ, ὥστε ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὸ ἐπιχειρήσω.

— Εἰς τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος ;

— Διατί ὄχι ; Ὁ χειμὼν εἶνε ἡ καλλιτέρα ἐποχὴ τοῦ ἔτους διὰ νὰ διατρέξῃ κανεὶς μὲ ἔλκηθρα τὰς βορείους χώρας.

— Ναί, ἀλλὰ λησμονεῖς ὅτι δὲν ἔφθασες ἀκόμη εἰς τὰς βορείους ταύτας χώρας καὶ ὅτι τὸ ἔαρ θὰ φθάσῃ εἰς αὐτὰς πρὸ σοῦ.

— Εἶνε ἀληθές, εἶπεν ὁ Ἐρικ, ἀναγκασθεὶς νὰ ὁμολογήσῃ τὸ ὀρθὸν τῆς ἀντιρρήσεως ταύτης.

Καὶ ἔμεινε βεθυθισμένος εἰς σκέψεις τοὺς ὀφθαλμούς προσηλωμένους ἔχων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Ἀδιαφοροῦ! εἶπε μετὰ μικρόν. Πρέπει ν' ἀνευρεθῆ ὁ Νόρδενσκιολδ καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Πατρικίος Ὀδόνογαν!.. καὶ θὰ καταβάλω πάντα ἀγῶνα διὰ νὰ τοὺς ἀνεύρω.

Τὸ σχέδιον τοῦ Ἐρικ ἦν ἀπλούστατον· συνίστατο δὲ εἰς τὸ ν' ἀνακοινώσῃ ἀπλῶς εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Στοκόλμης ὑπὸ τύπον σημειώσεως ἀπλῆς τὸ διλήμμα αὐτοῦ περὶ τῆς πιθανῆς τύχης τῆς Βέρας: «Ἡ ἀπώλετο ἢ ἀπεκλείσθη ὑπὸ τῶν πάγων.» συμπεραίνων ὅτι ἐπέκειτο ἀνάγκη νὰ σταλῆ πλοῖον πρὸς ἀναζήτησιν αὐτῆς.

Ὁ συλλογισμὸς ἦτο ἰσχυρὸς, τὸ δ' ἐνδιαφέρον ὕπερ συνεδέετο πρὸς τὴν ἀπόπειραν τοῦ Νόρδενσκιολδ γενικόν, ὥστε ὁ νεαρὸς σπουδαστὴς τῆς Οὐψάλης ἦτο βέβαιος ὅτι οἱ ἐπιστημονικοὶ σύλλογοι μετὰ ζήλου θὰ συνεζήτουν τὴν πρότασίν του. Ἀλλὰ τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα ὑπερέβη καὶ αὐτὰς τὰς προσδοκίας του. Πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἐφημερίδες ἐσχολίασαν τὴν πρότασιν ἐπιδοκιμάζουσαι αὐτήν. Ἡ κοινὴ γνώμη ὁμοφώνως ἀπεφάνετο ὑπὲρ ὀργανώσεως ἀρωγοῦ ἀποστολῆς. Συνέστησαν ἐπιτροπεῖαι, ἤρξαντο ἐγγραφαί. Τὸ ἐμπόριον, ἡ βιομηχανία, τὰ ἐκπαιδευτήρια, πᾶσαι αἱ κοινωνικαὶ τάξεις ἐφιλοτιμήθησαν νὰ συντελέσωσιν εἰς ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεως. Πλούσιός τις ἐφοπλιστὴς ἀνέλαβε νὰ ἐξαρτύσῃ ἰδίᾳ δαπάνῃ πλοῖον, μέλλον νὰ τραπῆ ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς Βέρας καὶ ὕπερ ἀπεκάλεσε *Νόρδενσκιολδ*.

Ἐφόσον παρήρχοντο αἱ ἡμέραι καὶ ἡ περὶ τῆς τύχης τοῦ θαλασσοπόρου ἀγνοία ἐπετεινετο, ὁ ὑπὲρ τῆς ιδέας ταύτης ἐνθουσιασμὸς ἠΐξανε. Περὶ τὸ τέλος τοῦ Δεκεμβρίου αἱ εἰσφοραὶ εἶχον ἀνέλθῃ εἰς σημαντικὸν ποσόν. Ὁ ἱατρὸς Σβαρμεγκρόνα καὶ ὁ δικηγόρος προήρχον ἐν τῷ καταλόγῳ προσενηκόντες ἐκάτερος δεκακισχιλίαις κορώναις. Ἦσαν δὲ μέλη τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπείας, ἧτις εἶχεν ἐκλέξῃ τὸν Ἐρικ ὡς γραμματεία.

Οὗτος δὲ ἦτο ὄντως ἡ ψυχὴ αὐτῆς. Ὁ Ζήλος, ἡ μετριοφροσύνη, ἡ προφανὴς αὐτοῦ ἀρμοδιότης περὶ πάντα τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὴν ἐπιχειρήσιν ζητήματα, ἅτινα ἐμελέτα καὶ ἐξηκρίβου ἀκαταπονήτως, ἐφείλκυσαν αὐτῷ τὴν ὑπόληψιν πάντων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας εἶχε δηλώσῃ ὅτι θερμῶς ἐπόθει νὰ μετάρχη τῆς ἀποστολῆς, καὶ ὡς ἀπλοῦς ἔτι ναύτης· τοῦτο δὲ παρεῖχε μείζονα σημασίαν εἰς τὰς ἐξαιρέτους ιδέας ἃς εἰσηγεῖτο εἰς τοὺς ὄργανωτάς τῆς ἀποστολῆς. Οὗτος λοιπὸν διηύθυνε πάσας τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας.

Καὶ πρῶτον μὲν ἀπεφασίσθη καὶ ἕτερον πλοῖον νὰ συναποπλεύσῃ μετὰ τοῦ *Νόρδενσκιολδ*, ὅπως αἱ ἔρευναι ἀποβῶσι λυσιτελεῖς, τὸ πλοῖον δὲ τοῦτο ἦ ἀτμήλατον. Αὐτὸς ὁ *Νόρδενσκιολδ* εἶχεν ἀπνδείξῃ ὅτι ἡ κυρία αἰτία τῆς ἀποτυχίας πασῶν τῶν προγενεστέρων ἀποπειρῶν ἦτο ὅτι εἶχον ἐπιχειρηθῆ δι' ἰστιοφόρων πλοίων. Οἱ θαλασσοπόροι τῶν ἀρκτικῶν θαλασσῶν, ἰδίως δὲ οἱ πρὸς ἐξερεύνησιν χωρῶν περιοδεύοντες, μέγιστον ἔχουσι συμφέρον νὰ μὴ ὦσιν ὑποχείριοι τοῦ ἀνέμου, νὰ ἔχουσι τὸν ἀτμὸν εἰς τὰς διαταγὰς αὐτῶν ὅπως βιάζωσι τὴν πορείαν τοῦ πλοίου ὅταν εἶνε ἀνάγκη νὰ διαβῶσιν ἐπικίνδυνόν τι στενόν, τέλος δὲ καὶ πρὸ πάντων ὅπως δύνανται νὰ πλέωσι πρὸς τὴν ἐλευθέραν πάγων θάλασσαν, ὅπουδῆποτε εἶνε αὕτη· ταῦτα δὲ πάντα εἶνε συνήθως ἀδύνατα εἰς τὰ ἰστιοφόρα πλοῖα.

Ἀπεφασίσθη προσέτι νὰ περικαλυφθῇ τὸ πλοῖον διὰ περιβλήματος ἐκ χλωρᾶς δρυὸς ἐξ δακτύλων πάχους καὶ διαιρηθῇ εἰς μικρὰ διαχωρίσματα μὴ συγκοινωνοῦντα πρὸς ἄλληλα ὅπως μὴ κινδυνεύῃ τὸ ὅλον πλοῖον ἐκ τῶν ἐπὶ μέρει ζημιῶν, νὰ δύναται νὰ πλέῃ καὶ εἰς ἀβαθῆ ὕδατα, καὶ τέλος νὰ ναυπηγηθῇ οὕτως ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ συμπαραλάβῃ σχετικῶς μεγάλην ποσότητα ἀνθράκων.

Ἐκ πολλῶν προταθέντων πρὸς ἀγορὰν τῇ ἐπιτροπῇ πλοίων αὕτη ἐξέλεξεν ἡμιολίαν πεντακοσίων τεσσαράκοντα τόννων, ἀρτίως ναυπηγηθεῖσαν ἐν Βρέμη, δι' ἣν ἐπαρκὲς ἦτο πλήρωμα δεκαοκτῶ ἀνδρῶν. Εἰς τὴν ἡμιολίαν, διατηρούσαν καὶ τὰ ἰστία αὐτῆς, ἐνηρμούσθη ἀτμομηχανὴ ὀγδοήκοντα ἵππων καὶ ἔλιξ οὕτω κατεσκευασμένος ὥστε ν' ἀνέλκηται εὐχερῶς ἐπὶ τοῦ πλοίου ἂν ἐκινδύνευεν ἐκ τῶν πάγων. Ἡ ἐστία ἐνὸς τῶν ἀτμολεβήτων κατεσκευάσθη δυναμένη νὰ καίῃ καὶ ἔλαιον ἢ λίπος, ἅτινα εὐχερῶς ἠδύνατο νὰ προμηθευθῶσιν ἐκ τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν, ἂν συνέβαινε νὰ ἐξαντληθῶσιν οἱ ἀνθράκες. Τὸ σκάφος διὰ τοῦ περιβλήματος τῆς δρυὸς ἐπικαλυφθὲν ἐστερεώθη καὶ δι' ἐγκαρσίων δοκῶν ὥστε ν' ἀνθίσταται κρατερώς εἰς τὴν πίεσιν τῶν πάγων. Τέλος ἡ πρῶρα θωρακωθεῖσα ὠπλίσθη διὰ

χαλυβδίνου ἐμβόλου ὅπως ἀνοίγῃ διόδον διὰ τοῦ σωροῦ τῶν πάγων ἂν μὴ τὸ πάχος αὐτῶν ὑπερέβαινε τὸ ὄριον τοῦ βυθισμοῦ τοῦ πλοίου.

Ἡ ἡμιολία ἀγορασθεῖσα καὶ τεθείσα πάλιν ἐπὶ τοῦ ναυπηγίου ἐπωνομάσθη *Ἀλάσκα* ἐνεκα τῆς διευθύνσεως εἰς ἣν προωρίζετο. Εἶχεν ὁμως ἀποφασισθῇ, ἐπειδὴ ὁ *Νόρδενσκιολδ* ἐμελλε νὰ διαπλεύσῃ τὴν αὐτὴν οἶαν καὶ ἡ *Βέγα* ὁδόν, τὸ δεύτερον τοῦτο πλοῖον νὰ τραπῇ τὴν ἀντίθετον περιπλέον τὸν κόσμον ὅπως ἀναχθῇ εἰς τὸν Σιβηρικὸν ὠκεανὸν διὰ τῆς χερσονήσου τῆς Ἀλάσκας καὶ τοῦ Βεριγγείου πορθμοῦ. Διπλαῖ λοιπὸν ἦσαν οὕτω αἱ πιθανότητες νὰ ἀνευρεθῇ ἡ *Βέγα* ἂν ἐκινδύνευεν, ἢ τὰ ἴχνη αὐτῆς ἂν εἶχεν ἀπολεσθῇ, ἀφ' οὗ τὸ μὲν ἐν πλοῖον ἐπλεε κατόπιν τὸ δ' ἕτερον ἐχώρει ὡς εἰπεῖν εἰς προὑπάντησιν αὐτῆς.

Ὁ τὴν ιδέαν ταύτην προτείνας Ἔρικ πολλάκις ἀνελογίσθη ὅποιαν ἐκ τῶν δύο τούτων ὁδῶν ἔπρεπε νὰ προτιμῆσῃ, ἐπὶ τέλους δὲ ἀπέκλινεν εἰς τὴν δευτέραν.

— Ὁ *Νόρδενσκιολδ*, εἶχεν εἶπῃ καθ' ἑαυτὸν ὁ νέος, θὰ διανύσῃ τὸν δρόμον τὸν ὅποιον διήνυσε καὶ ἡ *Βέγα*. Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη νὰ φανῇ καὶ αὕτη ἐπίσης εὐτυχῆς κατὰ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ πλοῦ αὐτῆς, ἔστω καὶ μόνον διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ κάμψῃ τὸ ἀκρωτήριο Τσελύνσκιν, ἀλλὰ τίποτε δὲν μὲ βεβαιοῖ ὅτι θὰ προχωρήσῃ τόσον ἐμπρός, ἀφ' οὗ ἀπαξ μόνον κατωρθώθη τοῦτο. Ἀφ' ἑτέρου δὲ κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις ἡ *Βέγα* μῶλις διακόσια ἢ τριακόσια μίλια ἀπέχει τοῦ Βεριγγείου πορθμοῦ· ἂν πλεύσῃ λοιπὸν εἰς προὑπάντησιν αὐτῆς διὰ τῆς ἀντιθέτου ὁδοῦ, ἔχω περικοπτότερας ἐλπίδας ὅτι θὰ τὴν συναντήσω. Ὁ *Νόρδενσκιολδ* δυνατὸν νὰ τὴν παρακολουθήσῃ ἐπὶ ὀλοκλήρους μῆνας χωρὶς νὰ τὴν φθάσῃ, καὶ ἂν ὅλα τῷ ἔλθωσιν εὐνοϊκά. Ἀλλ' ἂν τὸ πλοῖόν μας πλεύσῃ κατ' ἐναντίον διευθύνσιν, ἀδύνατον νὰ μὴ τὴν συναντήσῃ, ἂν εἶνε σῶα ἀκόμη, ἀφ' οὗ θὰ παραπλέῃ τὰς σιβηρικὰς ἀκτὰς.

Τοῦτο δ' ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐπεθύμει ὁ Ἔρικ, νὰ συναντήσῃ τὸ ταχύτερον τὴν *Βέγαν*, ὅπως ἐπίσης τὸ ταχύτερον ἀνεύρῃ τὸν Πατρίκιον Ὀδύνογαν.

Ὁ ἰατρός καὶ ὁ Βρέδεζορδ ἐπεδοκίμασαν πληρέστατα τὰς σκέψεις ταύτας ἃς ἀνεκοίνωσεν αὐτοῖς ὁ Ἔρικ.

Ἐν τούτοις αἱ ἐργασίαι τῆς παρασκευῆς τῆς *Ἀλάσκας* ἐπεσπείδοντο συντόμως· αἱ τροφαί, τὰ ἐνδύματα καὶ πάντα τὰ ἐπιτήδεια ἐξελέχθησαν συμφώνως πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς πείρας ἀποδειχθεῖσας ἀνάγκας· τὸ δὲ πλήρωμα ἀπληροῦσθη ὑπὸ ἐπιλέκτων ναυτῶν ἐσκληραγωγημένων πρὸς τὸ ψῦχος δι' ἀλιευτικῶν πλώων εἰς Ἰσλανδίαν ἢ Γροιλανδίαν. Τέλος δὲ κυβερνήτης ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐξελέχθη ὁ ὑπαρχος Μκρσίλας, ἀξιωματικὸς τοῦ σουηδικοῦ ναυτικοῦ, λίαν γνωστὸς διὰ

τούς εἰς τὰς ἀρκτικές θαλάσσας περίπλους αὐτοῦ. Ὡς πρῶτος ὑπαρχος προσελήφθη αὐτὸς ὁ Ἔρικ κριθεὶς ἄξιος τῆς θέσεως ταύτης διὰ τὴν εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιχειρήματος ἀκαταπόνητον αὐτοῦ δραστηριότητα, καὶ κατὰ τύπους ἄλλως ἔχων τὰ προσόντα ὡς λαβὼν ἤδη τὸ δίπλωμα πλοιάρχου πρὸς μακρὰς θαλασσοπορίας· ὡς δεύτερος καὶ τρίτος ἀξιωματικὸς ἐξελέχθησαν δύο δεδοκιμασμένοι ναυτικοί, ὁ Βόσεβιτς καὶ ὁ Κζέλκιστ.

Ἡ Ἀλάσκα παρέλαβε καὶ ἐκρηκτικὰς ὕλας ὅπως ἐν ἀνάγκῃ ἀνατινάσσει τοὺς πάγους, καὶ ἄφθονα θεραπευτικὰ κατὰ τῆς στομακάκης ὑφ' ἧς καταλαμβάνονται οἱ ἐν ταῖς ἀρκτώαις χώραις διατρίβοντες. Ἐφωδιάσθη προσέτι καὶ διὰ θερμαγωγῆς, ὅπως, ἐν παντὶ πλάτει, διατηρῆθῆ ἡ θερμοκρασίαν ἡμερον καὶ κανονικὴν, καὶ διὰ φορητῆς μετεωρολογικῆς σκοπιᾶς, τῆς καλουμένης «φωλεᾶς τοῦ κόρακος» ἣτις αἴρεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ μεγαλοῦιστοῦ, ἐν ταῖς θαλάσσαις ὅπου πλέουσιν οἱ πάγοι, ὅπως προσημαίνῃ τὴν ἔλευσιν αὐτῶν. Κατὰ πρότασιν τοῦ Ἔρικ εἰς ταύτην προσετέθη καὶ ἰσχυρὰ ἐστία ἠλεκτρικοῦ φωτὸς δυναμένη νὰ φωτίσῃ τὴν νύκτα τὸν πλοῦν τῆς Ἀλάσκας. Ὁμοίως ἐπεβιάσθησαν ἑπτὰ βοηθητικὰ πλοῖα, ὧν δύο φαλαινίδες καὶ εἰς κέρκουρος (κότερον) ἔξ ἔλκηθρα, ζευγὸς χιονοπεδίλων δι' ἕκαστον τῶν ἐμπλεόντων, τέσσαρα τηλεβόλα Γκάτλιγκ, καὶ τριάκοντα πολυβόλα ὅπλα μετὰ τῶν ἀναγκαίων πολεμοφοδίων.

Αἱ παρασκευαὶ αὗται ἤγγιζον περὶ τὸ τέρμα των ὅτε ὁ Ἔρσεβον καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ὄθων ἐλθόντες ἐκ Νορόης μετὰ τοῦ εὐσώμου κυνὸς αὐτῶν Κλάας ἐξελιπάρησαν νὰ προσληφθῶσιν ὡς ναῦται ἐπὶ τῆς Ἀλάσκας. Ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ἔρικ εἶχον μάθη ὁποῖον προσωπικὸν συμφέρον εἶχεν οὗτος εἰς τὴν ἀποστολὴν ταύτην καὶ ἠθέλησαν νὰ συμμετάσχῃσι τῶν κινδύνων αὐτῆς. Ὁ Ἔρσεβον ὡς προσόντα αὐτοῦ παρουσίαζε τὴν γνῶσιν τῶν γροιλανδικῶν παραλίων καὶ τὴν ὠφέλειαν ἣν ἠδύνατο νὰ παράσχῃ ὁ κύων αὐτοῦ Κλάας ὡς οὐραγὸς ἐζευγμένος εἰς ἔλκηθρον. Ὁ Ὄθων ὡς μόνον αὐτοῦ προσόντα εἶχε τὴν σιδηρὰν ὑγείαν, τὴν ἡράκλειον ῥώμην καὶ τὴν ἀφοσιώσιν του. Διὰ τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ ἰατροῦ καὶ τοῦ Βρέδεζορδ ἐγένοντο δεκτοὶ καὶ οἱ τρεῖς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας.

Περὶ τὰς ἀρχὰς λοιπὸν τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1879 πάντα ἦσαν ἔτιμα. Ὄθεν ἡ Ἀλάσκα εἶχε πέντε μῆνας πρὸ αὐτῆς ὅπως εὐρεθῆ εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν περὶ τὸ τέλος Ἰουνίου, ὅτε ἦτο ἡ κατάλληλος πρὸς ἐξερεύνησιν ἐποχὴ. Θὰ μετέβαιναν ἄλλως τε διὰ τῆς εὐθυτέρας ὁδοῦ, δηλαδὴ διὰ τῆς Μεσογειοῦ, τῆς Σουεζίου διώρυγος, τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ καὶ τῶν Σινικῶν θαλάσσων, σταθμεύουσα ὅπως προμηθευθῆ ἄνθρακας, ἐν Γιβραλτάρ, Ἄδεν, Κολόμβω τῆς Κεῦ-

λάνης, Σιγκαπόρη, Χόγκ—Κόγκ, Ἰουκοχάμα καὶ Πετροπαυλόσκα.

Ἐκ πάντων τούτων τῶν σταθμῶν ἡ Ἀλάσκα ἔμελλε νὰ τηλεγραφῆ εἰς Στοκόλμην· ὡς εἰκὸς δὲ συνεφωνήθη, ἂν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ ἐλαμβάνετο πληροφορία τις περὶ τῆς Βέγας, ν' ἀνακοινῶται εἰς αὐτὴν ἀμέσως.

Ὡς ἐλέχθη λοιπὸν, ἡ Ἀλάσκα τὸν πρὸς τὰς ἀρκτικές θαλάσσας πλοῦν αὐτῆς ἔμελλε ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τῶν τροπικῶν θαλασσῶν παραπλεύουσα τὰς μᾶλλον ἡλιοφιλεῖς χώρας. Τὸ πρόγραμμα δὲ τοῦτο δὲν συνετάχθη ἀπλῶς κατ' ἀρέσκειαν, ἀλλ' ἦτο ἀποτέλεσμα ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης, ἀφ' οὗ ἐπρόκειτο νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν διὰ βραχυτέρας ὁδοῦ διατελοῦντες ἐν τηλεγραφικῇ συγκοινωνίᾳ μετὰ τῆς Στοκόλμης.

Ἀλλ' ἰκανῶς σοβαρὰ δυσχέρεια ἠπέπειε ν' ἀναβάλλῃ τὸν ἀπόπλου. Μεγάλου ποσοῦ καταβληθέντος πρὸς ἐντελῆ ἐξοπλισμὸν τοῦ πλοίου, ἐλάχιστα πλέον ὑπελείποντο ἐκ τῶν εἰσενεχθέντων διὰ τὰς ἀπαιτήτους ἔτι δαπάνας. Ἀνάγκη ἦτο πράγματι ν' ἀγορασθῶσι γαιάνθρακες καὶ ἄλλαι προμήθειαι. Καὶ ἄλλη ἐπίκλησις πρὸς συνεισφορὰν ἦτο ἀναγκαία. Μικρὸν δὲ μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς ἡ ἐπιτροπεία ἔλαβε ταῦτοχρόνως δύο συστημένας ἐπιστολάς.

Ἡ πρώτη ἦτο τοῦ Μαλαρίου, δημοδιδασκάλου ἐν Νορόη. Περιεῖχε δὲ χαρτονομίσμα πεντακοσίων κορωνῶν σὺν τῇ αἰτήσει νὰ μετάσχῃ τῆς ἀποστολῆς ὡς βοηθὸς τοῦ φυσιοδίφου.

Ἡ δευτέρα περιεῖχεν ἐπιταγὴν εἰκοσιπεντακισχιλίων κορωνῶν μετὰ τῆς λακωνικῆς ταύτης σημειώσεως:

«Διὰ τὸ ταξίδιον τῆς Ἀλάσκας.

»Ἐκ μέρους τοῦ Τούδωρ Βράουν ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ γίνῃ δεκτὸς ὡς ἐπιβάτης.»

IB'.

Ἀπροσδόκητοι ἐπιβάται.

Ἡ αἴτησις τοῦ Μαλαρίου ἀσμένως ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπείας, ὁ δὲ ἀγαθὸς δημοδιδάσκαλος, οὗ ἡ ὡς βοτανικοῦ ὑπόληψις ἦτο περισσότερον διαδεδομένη ἀφ' ὅσον ἐνόμιζε, διωρίσθη βοτανικὸς τῆς ἀποστολῆς.

Ἀλλὰ τὸν ὄρον ὃν εἶχε προβάλλῃ ὁ Τούδωρ Βράουν πρὸς εἰσφορὰν τῶν εἰκοσιπεντακισχιλίων κορωνῶν, ὁ ἰατρὸς Σβαρσεγκρόνα καὶ ὁ Βρέδεζορδ ἠθέλησαν σφοδρῶς κατ' ἀρχὰς νὰ πολυμήσωσιν· ἀλλ' ἀνυπομονήσαντες ὅτι ἔδει νὰ ὁμολογήσωσι ποῖα ἦσαν τὰ αἴτια τῆς ἀντιπαθείας τῶν, ἀπέσχον τούτου. Ἀληθῶς, πῶς νὰ δικαιολογήσωσιν εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τὴν ἰδέαν τῆς ἀπορρίψεως τηλεκαύτης εἰσφορᾶς, οὐδὲν ἐπιχείρημα ἄξιον λόγου ἔχοντες. Ὁ Τούδωρ Βράουν παρουσίασεν εἰς τὸν Σβαρσεγκρόνα τὸ πρακτικὸν

τοῦ θανάτου τοῦ Πατρικίου Ὀδόνογαν, καὶ νῦν ὁ Πατρικίος Ὀδόνογαν ἀνεφαίνετο ζῶν. Ἀλλὰ ποίαν ἀπόδειξιν εἶχον τῆς κακῆς πίστεως τοῦ Τούδωρ Βράουν; τοῦτο βεβαίως θὰ ἐζήτηε νὰ μάθῃ δικαίως ἢ ἐπιτροπεία πρὶν ἀρνηθῆ τὸ ἐξαγον αὐτὴν τῆς ἀμυχανίας ποσὸν ἐκεῖνο. Ὁ Τούδωρ Βράουν ἄλλως ἠδύνατο κάλλιστα νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἐνήργησεν ἐν εἰλικρινείᾳ ὡς κατεφαίνετο ἐκ τῆς παρουσίας αὐτοῦ διαγωγῆς. Ἴσως σκοπὸς αὐτοῦ ἀποκλειστικῶς ἦτο ν' ἀπέλθῃ ὅπως ἐπίσης ἐξακριβώσῃ ὅτι ὁ Πατρικίος Ὀδόνογαν, ὃν ἐθεώρει πνιγέντα κατέναντι τῆς Μαδέρας, εὐρίσκετο ζῶν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Σιθηρίας. Καὶ ἐπὶ τῇ ὑπόθεσι εἶτι ὅτι ἄλλο σχέδιον ὑπέκρυπτεν ὁ Τούδωρ Βράουν συμφέρον ἴσως ἦτο νὰ ἐπιβλέπωσιν αὐτόν, νὰ διαγνώσῃσι τὸν ἄνδρα καὶ ἔχωσιν αὐτὸν ὑποχείριον. Διότι ἐπὶ τέλους ἐκ τῶν δύο τὸ ἕτερον ἦτο δυνατόν: ἢ οὐδὲν τὸ κοινὸν εἶχε πρὸς τὸ ζήτημα, ὅπερ ἀπὸ μικροῦ χρόνου ἀπησχόλει τοὺς φίλους τοῦ Ἐρικ, τότε δ' ἦτο ἀνωφελές νὰ προσενεχθῶσιν εἰς αὐτόν ὡς πρὸς ἀντίπαλον, ἢ τοῦναντίον εἶχε προσωπικὸν συμφέρον ἐν τῇ σκοτεινῇ ταύτῃ ὑπόθεσι, καὶ τότε ἐκκτοντάκις προτιμότερον ἦτο νὰ βλέπωσιν αὐτὸν ἐνεργούντα ὅπως τὸν καταπολεμήσωσιν.

Ὁ ἰατρός λοιπὸν καὶ ὁ Βρέδεζορδ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπερῃσισαν νὰ μὴ ἀντιστώσι τὸ παράπαν εἰς τὴν ἐπιβίβασίν του. Εἶτα δὲ βαθμηδὸν κατελήφθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ μελετήσωσι τὸν παραδοχὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον καὶ μάθωσι διατί ἤθελε νὰ ἐπιβῆ τῆς Ἀλάσκα. Ἀλλὰ πῶς νὰ κατορθώσωσι τοῦτο χωρὶς νὰ συνεκπλεύσωσι καὶ οὗτοι; Ἄλλ' ἴσως δὲν θὰ ἔπραττον κακῶς ἂν ἀπῆρχοντο καὶ οὗτοι μετὰ τῆς Ἀλάσκα. Τὸ δρομολόγιον τοῦ πλοίου ἦτο λίαν τερπνόν, ἐν τῷ πρώτῳ τοῦλάχιστον μέρει αὐτοῦ. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ ἰατρός Σβαρευγκρόνα, θερμὸς φίλος τῶν περιουδαιῶν, ἐζήτησε νὰ γίνῃ δεκτὸς ἐπὶ τοῦ πλοίου ὡς ἐπιβάτης, ἔστω καὶ μόνον ὅπως συνοδεύσῃ τὴν ἀποστολὴν μέχρι τῶν Σινικῶν θαλασσῶν, καταβάλλων οἶον τίμημα ἢ θελεν ἐγκρίνη ἢ ἐπιτροπεία.

Τὸ παράδειγμα τοῦ ἰατροῦ ἐπέδρασεν ἀμέσως ἐπὶ τοῦ Βρέδεζορδ, ὅστις πρὸ πολλοῦ ὤνειροπόλει νὰ ταξιδεύσῃ εἰς τὰς ἀπωτάτας ἐκείνας χώρας. Καὶ οὗτος ὁμοίως ἐξητήσατο θαλαμίσκον τινὰ ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους.

Ἡ Στοκόλμη πᾶσα εἶχε πιστεύσῃ ὅτι ὁ καθηγητὴς Χόστετ ἐμελλε νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ ἐν μέρει μὲν ὑπὸ ἐπιστημονικῆς περιεργίας, ἐν μέρει δὲ ἐκ φόβου μὴ διέλθῃ μακροῦς μῆνας ἄνευ τῶν δύο αὐτοῦ φίλων. Ἄλλ' ἢ προσδοκία τῆς Στοκόλμης διεψεύσθη. Ὁ καθηγητὴς, θελήσας κατ' ἀρχὰς νὰ συνπέλθῃ, τόσον λεπτολόγως συνεζήτησε τὸ ὑπὲρ καὶ τὸ κατὰ, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ καταλήξῃ εἰς συμπέρασμα τι ἔπαιξε λοιπὸν

τὸ ταξιδιὸν του εἰς τὸ κοράνα ἢ γράμματα καὶ ἢ τύχη ἐπέταξεν αὐτῷ νὰ μείνῃ.

Ἡ Ἀλάσκα ἐμελλεν ἀμετακλήτως ν' ἀποπλευσθῆ τῇ 10 Φεβρουαρίου. Τῇ 9 ὁ Ἐρικ ἀνέμενε τὸν Μαλάριον, ἐξεπλάγῃ δὲ εὐχαρίστως ἰδὼν μετ' αὐτοῦ καὶ τὴν κυρὰν Κατρίναν καὶ τὴν Βάνδαν, αἵτινες ἦλθον διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ὅπως ἀποχαιρετήσωσιν αὐτούς. Κατέλυσαν μετριοφρόνως εἰς πανδοχεῖόν τι τῆς πόλεως· ἀλλ' ὁ ἰατρός ἀπήτησε νὰ κατοικήσωσι παρ' αὐτῷ, πρὸς μεγίστην δυσαρέσκειαν τῆς Κάζας, εἰς ἣν ἀπήρσκον οἱ μὴ εὐγενεῖς οὗτοι ξένοι.

Ἡ Βάνδα ἦτο τώρα ὑψηλὴ νεᾶνις, ἥς ἡ καλλονὴ δὲν διέψευσε τὰς ὑποσχέσεις ἃς εἶχε παρᾶσχη ἐκ μικρᾶς αὐτῆς ἡλικίας. Πρὸ μικροῦ εἶχεν ὑποστῆ λίαν ἐπιτυχῶς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις ἐξ ὧν ἐδικαιούτο νὰ τύχῃ καθηγητικῆς ἑδρας ἐν ἀνωτέρᾳ τινὶ σχολῇ. Ἀλλὰ προὔτιμα νὰ μείνῃ ἐν Νορόη, παρὰ τῇ μητρὶ αὐτῆς, ἐμελλε δὲ ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν Μαλάριον κατὰ τὴν ἀπουσίαν του. Σοβαρὰ πάντοτε καὶ ἠδέϊα, ἦντλει ἐκ τῆς ἀληθοῦς ἐκείνης παιδείσεως, ἥτις κατ' οὐδὲν εἶχε μεταβάλῃ τὴν ἀπλότητα τῶν οἰκογενειακῶν αὐτῆς ἔξεων, θέλητρον τι παράδοχον καὶ ἰδιοφυέστατον. Ἐξεπλήττετο ὁ βλέπων τὴν ὠραίαν ἐκείνην νεάνιδα, φοροῦσαν τὴν γραφικὴν νορθηγικὴν ἐσθῆτα, ἀποφαινομένην ἡσυχῶς περὶ ὑψίστων ἐπιστημονικῶν ζητημάτων, ἢ καθημένην παρὰ τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ μουσουργοῦσαν μετὰ τέχνης ἀπαραμίλλου *sonátar* τινὰ τοῦ Βετχόβεν. Μέγιστον αὐτῇ θέλητρον παρεῖχε ἡ ἔλλειψις πάσης ἀλαζονείας καὶ ἐπιτηδεύσεως καὶ ἡ πλήρης τῆς συμπεριφορᾶς αὐτῆς φυσικότης. Δὲν ἐπέζητει τὴν ἐπίδειξιν καὶ δὲν ἐφαντάζετο νὰ ἐπαρθῆ διὰ τὰ πλεονεκτήματα αὐτῆς, ὡς δὲν ἐφαντάζετο νὰ ἐρυθρίασῃ διὰ τὰ σαναδάλια τῆς ἀνεπτύσσετο ἐν χάριτι καὶ καλλονῇ ὡς ἄγριον ἄνθος τοῦ νορθηγικοῦ ὀρμίσκου καλλιεργηθὲν ὑπὸ τοῦ γηραιοῦ διδασκάλου ἐν τῷ ὀπίσω τῆς σχολῆς κηπαρίῳ του.

Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν ἢ θετὴ οἰογένεια τοῦ Ἐρικ συνῆλθεν εἰς τὸ ἐντευκτήριον. Ὁ Βρέδεζορδ καὶ ὁ ἰατρός ἔπαιξαν μετὰ τοῦ Χόστετ τὴν τελευταίαν *παρτίδα* τοῦ οὐίστ αὐτῶν. Τότε ἀνεκάλυψαν ὅτι ὁ Μαλάριος ἦτο ἐγκρατέστατος τοῦ εὐγενοῦς τούτου παιγνιδίου, ἤλπισαν δὲ ὅτι θὰ διασκεδάζωσι μετ' αὐτοῦ τὰς μακρὰς ὥρας τῆς ἀργίας ἐπὶ τῆς Ἀλάσκα. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ δημοδιδασκαλὸς κατέστησε συγχρόνως γνωστόν, ὅτι ὑποκείμενος εἰς ναυτίαν ἔμενε σχεδὸν διαρκῶς ἐν τῇ κλίνῃ μόλις ἐπέβαινε πλοίου τινός. Μόνον δὲ ἢ πρὸς τὸν Ἐρικ ἀγάπη ἔπεισεν αὐτόν νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸν μακρὸν πλοῦν ὡς καὶ ἡ φιλοδοξία ἦν κατὰ τὸν φιλόπονον αὐτοῦ βίον ἔτρεφε, νὰ προσθέσῃ νέα τινὰ εἶδη εἰς τὰς ἡδῆ ἐν τοῖς καταλόγους σσημειωμέναις βυταννικᾶς οἰκογενεῖαις.

Μετὰ τὸ οὕτως ἐμουσούργησαν ὀλίγον. Ἡ Κάζα ἔκρουσεν ἀλαζονικῶς βάλς τι τοῦ συρμού, ἡ δὲ Βάνδα ἐμελψε διὰ φωνῆς περιπαθεστάτης παλαιόν τι σκανδιναυικὸν ἄσμα. Εἶτα παρετέθη τὸ τέιον καὶ ἔπιον κύαθον πούγκ ὑπὲρ ἐπιτυχίας τῆς ἀποστολῆς. Ὁ Ἐρικ παρετήρησεν ὅτι ἡ Κάζα δὲν ἤγγισε τὸ ποτόν.

— Δὲν μᾶς εὐχεσθε καὶ σεῖς καλὸν ταξεῖδι; ἠρώτησε χαμηλοφώνως.

— Τί ὠφελεῖ νὰ εὐχεται κανεὶς πράγμα πῶ δὲν ἐλπίζει; ἀπήντησεν αὐτῇ.

Τὴν ἐπαύριον, ἀπὸ τῆς ἡύης πάντες εὕρισκοντο ἐπὶ τοῦ πλοίου παρεκτός τοῦ Τούδωρ Βράουν. Ἄφ' ἧς ἡμέρας ἀπέστειλε τὴν χρηματοφόρον ἐπιστολὴν οὗτος δὲν εἶχε φανῆ.

Ὡρα τοῦ ἀπόπλου εἶχε ὀρισθῆ ἡ δευτέρα μετὰ μεσημβρίαν. Ἄμα τῇ πρώτῃ κρούσει τῆς ὥρας ὁ κυβερνήτης Μαρσίλας διέταξε νὰ ἄρῃσι τὴν ἄγκυραν καὶ νὰ σηράνωσι τὸν κώδωνα τῆς ἀναχωρήσεως ὅπως ἀγγελθῆ εἰς τοὺς ἐπισκέπτας ὅτι καιρὸς ἦτο ν' ἀποβιβασθῶσιν εἰς τὴν ξηράν.

— Καλὴν ἐντάμωσιν, Ἐρικ, ἀνέκραξεν ἡ Βάνδα περιβαλοῦσα τὸν τράχηλον αὐτοῦ διὰ τῶν βραχιόνων τῆς.

— Καλὴ ἐντάμωσι, παιδί μου! εἶπεν ἡ Κατρίνα θλιψάσα τὸν νέον ὑπαρχον ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς.

— Καὶ σεῖς, Κάζα, τίποτε δὲν μοῦ λέγετε; ἠρώτησεν ὁ Ἐρικ χωρῆσας πρὸς αὐτὴν ὅπως τὴν ἐναγκαλισθῆ.

— Ἐγὼ σὰς εὐχομαι νὰ μὴ παγώσῃ ἡ μύτη σας καὶ ν' ἀνακαλυφθετε ὅτι εἰσθε μετημφισμένους πρίγκιψ, ἀπήντησεν αὐτῇ προπετῶς γελῶσα.

— Ἄν ἐπηλήθευεν αὐτὸ θὰ μοῦ ἐδεικνύετε τοῦλάχιστον ὀλίγην φιλίαν; εἶπε προσπαθῶν νὰ μειδιάσῃ ὅπως ἀποκρύψῃ τὴν πικρίαν δι' ἧς ὁ σαρκασμὸς οὗτος εἶχε πληρώσῃ τὴν καρδίαν του.

— Ἀμφιβάλλετε; ἀπεκρίθη ἡ Κάζα στραφεῖσα πρὸς τὸν θεῖόν τῆς ὅπως ἀποδείξῃ εἰς τὸν Ἐρικ ὅτι ὁ ἀποχαιρετισμὸς τῆς εἶχε λήξῃ.

Ὁ κώδων ἐσήμαινεν ἐπιτακτικώτερον ἤδη. Τὸ πλήθος τῶν ἐπισκεπτῶν κατήρχετο τὰς κλίμακας, περὶ τὰς ὁποίας συνωστίζοντο τὰ ἐφόδια ὅπως παραλάβωσιν αὐτούς. Ἐν μέσῳ τῆς συγχύσεως ταύτης οὐδεὶς σχεδὸν ἐνόησε τὴν βραδεῖαν ἀφίξιν ἐπιβάτου τινός, κρατοῦντος μάρσιπον.

Μετὰ δύο ἢ τρία στρηνῆ καὶ παρατεταμένα συρίγματα, ἡ ἐλιξ ἐκινήθη, ἀφρὸς παφλάζων ἐλεύκανε τὰ ὕδατα τῆς πρύμνης καὶ ἡ Ἀλάσκα μεγαλοπρεπῶς ὀλισθαίνουσα ἐπὶ τῶν πρασίνων τῆς Βαλτικῆς ὑδάτων ἀπέπλευσε τῆς Στοκόλμης ἐπευφημοῦντος τοῦ πλήθους καὶ σεῖοντος πῖλους καὶ μανθῆλια.

Ὁ Ἐρικ ὀρθὸς ἐπὶ τῆς γεφύρας ἐκέλευε τὸν χειρισμὸν τῶν ἰστιῶν. Ὁ Βρέδεζορντ καὶ ὁ ἰατρός ἐρειδόμενοι ἐπιτοῦ ἀριστεροῦ αἰωροθεσίου ἐπεμ-

πον τελευταῖον χαιρετισμὸν εἰς τὰς ἐπὶ τῆς προκυμαίας Κάζαν καὶ Βάνδαν. Ὁ Μαλάριος καταληφθεὶς ἤδη ὑπὸ ναυτίας κατεκλίθη. Ἰπὸ τῆς μερίμνης τοῦ ἀποχωρισμοῦ κατελιημμένοι οὔτε οἱ μὲν οὔτε οἱ δὲ παρετήρησαν τὴν ἔλευσιν τοῦ Τούδωρ Βράουν.

Ὅθεν ὁ ἰατρός δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ κίνημα ἐκπλήξεως ὅτε στραφεὶς εἶδεν αὐτὸν ἀναθρόσκοντα τοῦ βάθους τοῦ πλοίου καὶ βαδίζοντα πρὸς αὐτόν, τὰς χεῖρας δ' ἔχοντα ἐν τοῖς θυλακίοις, τὴν αὐτὴν φοροῦντα στολὴν οἶαν καὶ κατὰ τὴν συνέντευξιν αὐτῶν, καὶ τὸν πῖλον ἀκίνητον ὡς τότε φυλάττοντα ἐπὶ κεφαλῆς.

— Καλὸν κατευδῖον, εἶπεν ὁ Τούδωρ Βράουν, δίκην χαιρετισμοῦ καὶ προλόγου.

Ὁ ἰατρός ἔμεινε κατάπληκτος ἐκ τοῦ θράσους ἐκείνου. Περιέμεινε στιγμάς τινας ὅπως ὁ παράδοξος ἄνθρωπος φανῆ κἂν ὅτι ἐχαιρέτα, ἢ δώσῃ ἐξήγησιν τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ. Ἀλλὰ βλέπων ὅτι οὐδέτερον τούτων ἔπραττε ὁ ἰατρός ἤρξατο τῆς ἐφόδου.

— Λοιπὸν καθὼς φαίνεται, ὁ Πατρίκιος Ὀδόνογαν δὲν ἀπέθανεν ὅπως ἔλεγον μερικοὶ! ἀνέκραξε διὰ τῆς συνήθους αὐτῷ ὀξύθυμίας.

— Αὐτὸ ἴσα ἴσα πρόκειται νὰ μάθωμεν, ἀντεῖπεν ὁ Βράουν ἀπαθέςτατα, καὶ διὰ νὰ ἔχω τὴν συνειδησίμ μου ἡσυχον ἠθέλησα νὰ λάβω μέρος εἰς τὸ ταξεῖδιον.

Μεθ' ὅ, ὁ Τούδωρ Βράουν τῷ ἔστρεψε τὴν ῥάχιν, κρίνας ἀναντιρρήτως ἐπαρκῆ τὴν ἐξήγησιν, καὶ ἤρχισε νὰ διασκελίζῃ τὸ κατάστρωμα ψιθυρίζων τὸν προσφιλῆ αὐτοῦ ἦχον.

Ὁ Ἐρικ καὶ ὁ Βρέδεζορντ παρηκολούθησαν τὸν ταχύν τοῦτον διάλογον μετὰ φυσικῆς περιεργίας. Ὁ Τούδωρ Βράουν ἦτο ὄλως ἄγνωστος αὐτοῖς. Ἐμελέτων λοιπὸν αὐτὸν συντόμως, συντονώτερον ἔτι καὶ τοῦ ἰατροῦ. Παρετήρησαν δ' ὅτι ὁ ἄγνωστος, καίτοι ἀδιαφορίαν ὑποκρινόμενος, ἔρριπτεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν λαθραῖον πρὸς αὐτοὺς βλέμμα, ὡσανεὶ ἤθελε νὰ ἰδῇ ὅποιαν ἐνεποίει ἐντύπωσιν. Ἄνευ λοιπὸν συνεννοήσεως πρὸς ἀλλήλους ἀμφοτέροι προσεποιήθησαν ὅτι δὲν προσεῖχον εἰς αὐτόν. Ἄλλ' ἀμέσως ἀφ' οὗ κατήλθον εἰς τὴν αἴθουσαν ἧτις συνεκοινώνει μετὰ τῶν θαλαμίσκων, συνδιεσκέφθησαν.

Ποῖος ἄρα ἦτο ὁ σκοπὸς τοῦ Τούδωρ Βράουν θέλοντος νὰ διαπιστώσῃ τὸν θάνατον τοῦ Πατρίκιου Ὀδόνογαν; Καὶ ποῖον ἐπέδιωκε τώρα σκοπὸν ἐπιβάς τῆς Ἀλάσκα; Ἀδύνατον νὰ τὸ εἴπωσι. Ἄλλ' ἦτο δυσχερὲς νὰ μὴ πιστεύσωσιν ὅτι τὸ διπλοῦν τοῦτο διάδημα δὲν συνεσχετιζέτο κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ἀμέσως πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς *Kurthias* καὶ τοῦ «παιδιοῦ τοῦ σωσιβίου.» Ὅντως ὅλον τὸ διὰ τὸν Πατρίκιον Ὀδόνογαν, ἐν διαφέρειν τοῦ Ἐρικ καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ συνεδέετο πρὸς τὴν ὑποτιθεμένην γνώσιν τοῦ

μυστηρίου, και ἔνεκα τῆς γνώσεως ταύτης ἀκριβῶς ἐθεώρουν ἀναγκαίαν τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ Ἴρλανδοῦ.

Ἄλλὰ νῦν ἐνώπιον αὐτῶν εἶχον ἄνθρωπον ὅστις ἀπρόσκλητος ἔλθων ἐδήλωσεν ὅτι ὁ Πατρίκιος Ὀδόνογαν ἀπέθανε. Καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος μετέσχεν ἐπιβλητικῶς διὰ τοῦ χρήματος αὐτοῦ τῆς ἐξερευνητικῆς ἀποστολῆς, εὐθύς ὡς ἡ δῆλωσις αὐτοῦ διεψεύσθη ὅλως ἀπρόοπτος. Ὅθεν ἀριδῆλως ἐξήγετο ὅτι ἐν πᾶσι τούτοις ἐνεκρύπτετο ἀτομικὸν αὐτοῦ συμφέρον, καὶ αὐτὴ δ' ἔτι ἡ πρὸς τὸν Σβαρευγκρόνα ἐπίσκεψις κατεδείκνυε τὴν σχέσιν τοῦ συμφέροντος τούτου πρὸς τὰς ἐρεῦνας τοῦ ἱατροῦ.

(Ἔπεται συνέχεια.)

Ἡ κατωτέρω πραγματεία ἐγράφη ἑλληνιστὶ διὰ τὴν Ἔστιαν ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Mary C. Dawes, διατριβούσης ἀπὸ τινος ἐν Ἀθήναις. Ἡ πρώτη Ἀγγλῆς διδάκτωρ τῆς φιλολογίας, ἥτις οὐδαμῶς εἶναι ἄγνωστος τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις (Βλ. Ἔστιας τ. ΚΑ' σ. 109), ἦν βεβαίως ἡ καταλληλοτάτη ὅπως παράσχῃ εἰκόνα πιστὴν καὶ ἀκριβῆ τοῦ ἐπαγωγοῦ, εἰ καὶ ἐνοτρόπου φανερομένου ἡμῖν βίου καὶ τοῦ τρόπου τῶν σπουδῶν τῶν εἰς τὰ Ἀγγλικά Πανεπιστήμια φοιτωσῶν κυριῶν. Διακριθεῖσα ἐν ταῖς εἰσιτηρίοις ἐξετάσεσιν, ἃς ὑπέστη κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1879 ἐν τῷ Λονδίνῳ Πανεπιστημίῳ, πολλὰκις πρωτεύουσα ἐν διαγωνισμοῖς, μετὰ τριετείς δ' εὐδοκίμους σπουδὰς ἐν τῷ Γερμανίῳ κολλεγίῳ τῆς Κανταβριγίας, εὐδοκίμως ὑποστᾶσα τὴν ἀπολυτήριον Πανεπιστημιακὴν ἐξέτασιν καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἐν τοῖς ἀνωτέροις κλάδοις τῆς ἐπιστήμης, ἀξιώθεσθαι τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος, εἴπερ τις καὶ ἄλλη δικαιούται ἀναντιρρήτως νὰ συνηγορῇ ὑπὲρ ὑψηλοτέρας ἐκπαιδευσεως τῶν γυναικῶν, διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος πειστικώτατος καθιστᾶσα τοὺς λόγους, οὗς πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ζητήματος τούτου ἐπάγειται. Δι' ἡμᾶς δὲ τοὺς Ἕλληνας ἡ ἀνάγνωσις τῆς πραγματείας τῆς εὐπαιδέυτου δεσποινίδος ἐνέχει πρόσθετον ἐνδιαφέρον, διότι ἐγράφη ἐν ἀπείριστῳ νεοελληνικῇ γλώσσῃ, ἣν ταχέως ἐξέμαθεν ἐνταῦθα, βοηθουμένη ὑπὸ τῆς ἐντελοῦς γνώσεως τῆς ἀρχαίας.

Σ. τ. Δ.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΓΓΛΙΚΟΙΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΙΣ

Εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἔτι πολὺ σφαλερὰν γνώμην τῶν ξένων περὶ τῆς λεγομένης ὑψηλοτέρας παιδείας (higher education) τῶν Ἀγγλίδων, αἱ ἀκόλουθοι ὀλίγα παρατηρήσεις περὶ γυναικῶν ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις ἐν Ἀγγλίᾳ δυνάτων νὰ θεωρηθῶσιν ἐνδιαφέρουσαι.

Ἴσως εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑπάρχουσι ἐν Ἀγγλίᾳ δύο εἶδη πανεπιστημίων: τὸ ἐν τούτων ἀπαιτεῖ νὰ κατοικῶσιν οἱ σπουδασταὶ ἐν τῇ πόλει εἶναι τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ νὰ ζῶσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ βίου. Πρὸς τὸν σκυπὸν δὲ τοῦτον ὑπάρχουσι κατοικίαι λεγόμεναι *colleges* (colleges), ἐν ταῖς ὁποίαις διαμένουσιν οἱ σπουδασταί. Τὸ δὲ ἄλλο εἶδος εἶναι ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων οἱ καθηγηταὶ εἶναι ἀπλῶς ἐξεταστικὸν σωματεῖον ἀφίνον μὲν ἐλευθέρους τοὺς ζητοῦντας τὰ διπλώματα νὰ ἐκλέγῃσι πῶς καὶ πῶ

νὰ σπουδάσωσιν, ἀπαιτοῦν δὲ μόνον νὰ παρουσιάζονται πρὸς ἐξέτασιν εἰς ὀρισμένους ἐποχάς.

Τῶν τοιούτων ἐξεταστικῶν πανεπιστημίων ἐπισημότερον εἶναι τὸ τοῦ Λονδίνου. Τὸ παγκόσμιον τοῦτο πανεπιστήμιον παρέχει ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον, ὅχι μόνον εἰς σπουδαστὰς παντὸς ἔθνους καὶ πάσης θρησκείας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ δύο φύλα, ἡγούμενον οὕτω τῶν νεωτέρων ἐλευθεριῶν καὶ προόδων. Κατ' ἀρχὰς ὑπῆρχον ἰδιαίτεραι ἐξετάσεις διὰ τὰς γυναῖκας, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1878 ἐξεδόθη διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἀφωμοιώθησαν αἱ ἐξετάσεις τῶν γυναικῶν πρὸς τὰς τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἔκτοτε αἱ γυναῖκες ὑφίστανται τὰς αὐτὰς ἐξετάσεις, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ τρόπον μετὰ τῶν ἀνδρῶν· δημοσιεύονται τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν καταλόγῳ κατὰ βαθμολογικὴν σειρὰν, λαμβάνουσι τὰ διπλώματα τοῦ πανεπιστημίου, καὶ μετέχουσιν ὅλων τῶν ἀκαδημαϊκῶν τιμῶν. Οὐδεμίαν διάκρισιν γίνεται μετὰ τῶν δύο φύλων. Ἡ κόρη ἔρχεται ἐκ τοῦ σχολείου μετὰ τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν καὶ ἐγγράφεται ἐν τῷ μητρώῳ, καθ' ἣν ἡλικίαν καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς, ὑφισταμένη τὴν πρώτην δοκιμασίαν τοῦ πανεπιστημίου· καὶ ἡ θήλεια πτυχιούχος, ἐνδεδυμένη τὴν ἀκαδημαϊκὴν αὐτῆς ἐνδυμασίαν (cap and gown) ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀρρένων ἀνταγωνιστῶν, παρουσιάζεται δημοσίως εἰς τὸν καγκελλάριον τοῦ πανεπιστημίου, παρὰ τοῦ ὁποίου λαμβάνει τὸ διπλωμα, ὅπερ εἶναι ἡ ἰκανοποίησις τῶν ἀγώνων τῆς ἐν τῇ τῆς διανοίας πκλαίστρα. Τόσον δὲ ἄξια ἀπεδείχθησαν αἱ Κυρίαι τῶν μεγάλων τούτων προνομίων, ὥστε ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου κατὰ τὸ ἔτος 1884 ἐνεγράφησαν 684 γυναῖκες ὡς ἐπιτυχῶσαι κατὰ τὴν πρώτην ἐξέτασιν, ἥτοι τὴν εἰσιτήριον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Μέχρι δὲ τούτου τοῦ ἔτους 67 γυναῖκες ὑπέστησαν ἀπολυτήριον δοκιμασίαν ἐν τῇ φιλολογίᾳ, 11 ἐν ταῖς φυσικαῖς ἐπιστήμαις, 5 ἐν τῇ ἱατρικῇ, 2 ἐν τῇ χειρουργίᾳ, μία δὲ ἐπέτυχεν εἰς τὰς πρώτας ἐξετάσεις τῆς νομικῆς, πρὸς δὲ τούτοις δύο κυρίαι ἀνεκνήρυχθησαν διδάκτορες τῆς φιλολογίας, καὶ ἄλλαι δύο διδάκτορες τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν.

Μεγαλητέραν δὲ προσοχὴν οἱ ἄνθρωποι ἔχουσιν εἰς τὸ πρῶτον λεγόμενον εἶδος πανεπιστημίων, διότι ταῦτα κατὰ τὴν φύσιν τῶν ἐπηρεάζουσιν εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν τὴν γενικὴν παιδείαν καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν φοιτωσῶν, καὶ τοιοῦτοτρόπως περισσότερον ἐνεργοῦσιν εἰς τὴν ἐξαφάνισιν τῆς διαφορᾶς μετὰ τῆς διὰ τὸν βίον παιδεύσεως τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικός. Ἀνάγκη δὲ νὰ μεταβῇ εἰς Κανταβριγίαν ὅστις θέλει νὰ ἴδῃ πῶς ἐκπληροῦται καθ' ὅλην τὴν τὴν τελειότητα ἢ τῆς δεκάτης ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἀγγλίδος, διότι τὸ πανεπιστήμιον τοῦτο εἶναι φιλελευθερώτερον τοῦ ἐν Ὁξφο